

6. Základní demografické údaje

6.1. Počty žadatelů o azyl

Postupný nárůst v počtech žadatelů o azyl v letech devadesátých vyvrcholil v roce 2001, kdy v České republice o azyl požádalo 18 000 osob, což bylo o 51% osob více než v roce 2000. V roce 2002 počet žádostí naopak radikálně poklesl, o více než 50% (až na hodnotu 8 484 osob), a to především následkem úpravy legislativních podmínek. V roce 2003 počty žadatelů vzrostly přibližně o 3 000 osob (na 11 400 žadatelů), od počátku roku 2004 (do října 2004) Ministerstvo vnitra obdrželo 4 782 žádostí.

Převážná část žadatelů měla státní občanství některého z evropských států. Podíl žadatelů z Evropy postupně vzrůstal od 50% všech žadatelů v roce 2000 po 76% žadatelů v roce 2003 (v neuzavřeném roce 2004 tento podíl činil 69%). Druhým nejčastěji zastoupeným kontinentem byla Asie, podíly těchto žadatelů se pohybovaly v rozmezí 22 % (rok 2003) po 46% (v roce 2000). Žadatelé z afrického kontinentu tvořili 2-3% všech osob žádajících zde o azyl, žadatelé z kontinentu amerického nedosahovali v žádném ze sledovaných let ani 1%.

Mezi žadateli o azyl byli v roce 2000 nejčastěji zastoupeni občané Ukrajiny (13%; 1 145 osob) a Afghánistán (13%, 1 121 osob). Dále následovali občané Moldavska (9%, 784 osob), Slovenska (8%, 723 osob), Indie (7%, 646 osob), Ruska (7%, 623 osob) a Vietnamu (7%, 586 osob). Pořadí prvních deseti státních občanství doplnili ještě občané Rumunska (6%, 510 osob), Srí Lanky (4%, 355 osob) a Arménie (3%, 274 osob).

V dalších letech v souladu s tím, jak se měnila politická situace v jednotlivých zemích, se pořadí nejčastějších státních občanství proměňovalo, o azyl začaly žádat vyšší počty občanů Gruzie, Číny a Běloruska. Vzhledem ke skutečnosti, že ještě nejsou k dispozici konečné počty za rok 2004, budou uvedena koncová čísla z roku 2003.

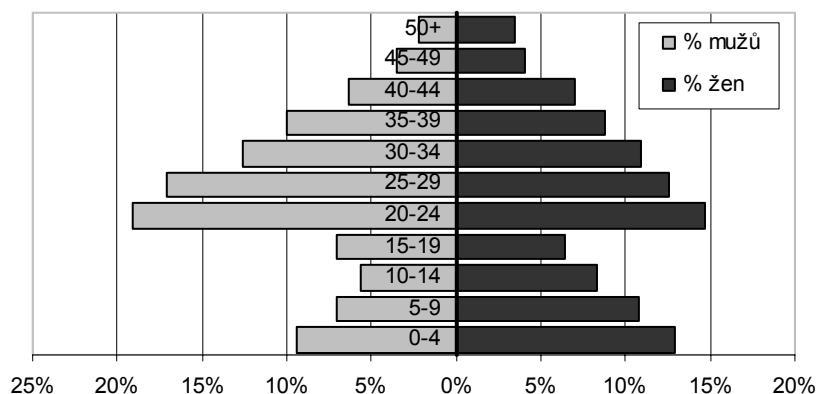
V roce 2003 žádali v České republice v souvislosti s konfliktem v Čečensku nejčastěji občané Ruska, kteří představovali 43% (4 852 osob) všech podaných žádostí o azyl. S odstupem, na druhé pozici byli zaznamenáni občané Ukrajiny (18%, 2 043 osob); dále pak občany Slovenska (9%, 1 055 osob), Číny (7%, 854 osob), Vietnamu (5%, 566 osob), Gruzie (3%, 319 osob), Běloruska (2%, 281 osob), Moldavska (2%, 192 osob), Indie (1%, 167 osob) a Iráku (1%, 105 osob). Z prvních deseti státních občanství z roku 2000 se vytratili občané Rumunska, Srí Lanky a Arménie a ti to byli „nahrazení“ občany Gruzie, Běloruska a Iráku. (viz. příloha 7)

6.2. Věková struktura žadatelů o azyl

Věk žadatelů byl oproti cizincům evidovaným Cizineckou policií ČR značně nižší, velkou část těchto osob tvořily děti. Pro zajímavost můžeme uvést věkové rozložení osob žádajících o azyl v roce 2003.

Děti do 15 let byly ve skupině zastoupeny v průměru 27%. 22% tvořili chlapci mezi muži, o 10 bodů více, 32%, představovaly dívky mezi ženami. Osoby mezi 15-19 lety tvořily 6-7% (u mužů i žen). Mezi následujícími pětiletými věkovými skupinami byly ponejvíce zastoupeny osoby mezi 20 až 24 lety, a to v případě mužů 19% (všech mužů), u žen pak 15% (ze všech žen). V dalších pětiletých skupinách se počty mužů i žen postupně snižovaly. Celkově žadatelé mezi 25 a 39 lety tvořili 40% všech mužů a o něco méně, 32% žen. Osoby starší 40 let žádaly o azyl již méně často, učinilo tak 12% mužů a 15% žen. (viz. graf 43; procentuální podíly žen jsou zde počítány z celkového počtu žen žádajících o azyl, obdobně podíly mužů vycházejí z celkového počtu mužů-žadatelů.)

Graf 43: Věková struktura žadatelů o azyl - rok 2003
(Pramen: OAMP)

6.3. Počty udělených azylů

Od roku 2000 zažádalo v České republice o azyl 51 548 osob. Skutečně jen zlomek z tohoto počtu žádostí byl úspěšný, za stejné období byl azyl udělen 527 osobám, tedy přibližně 1%.

V roce 2000 získalo azyl 133 osob, ponejvíce občané Běloruska (24 osob), Afghánistánu (22 osob) a Arménie (16 osob). Dále následovali občané Jugoslávie, Ruska, Iráku, Ukrajiny, Ázerbajdžánu, Srí Lanky a Turkmenistánu. O rok později obdrželo azyl o 50 osob méně, k nejčastěji zastoupeným státním občanstvím se připojili občané Íránu. V roce 2002 byl azyl udělen 103 osobám, nejčastěji se jednalo o občany Ruska (následkem konfliktu v Čečensku). Taktéž v roce 2003 občané Ruska zastávali první pozici v počtech udělených azylů, pořadí dále pokračovalo občany Afghánistánu (30 osob), Arménie (26 osob) a Běloruska (20 osob). V tomto roce (2003) bylo již v porovnání s roky předchozími uděleno azylů o něco více, totiž 208, přičemž 187 osob jej obdrželo v řízení první instance, zbylých 21 osob pak v řízení odvolacích instancí.

Pro úplnost, od počátku letošního roku (k 31. 10.) získalo azyl 114 osob, z nichž nejvyšší podíl tvořili občané Ruska (39 osob) a Běloruska (22 osob). Aktuálně platný azyl mělo k 31. 10. 2004 1 602 osob. (viz. příloha 8)